

Cum să înfrunți și să rezolvi problema agresiunii școlare din spațiul cibernetic

Această strategie a fost creată de un grup transnațional de școli implicate în proiectul School Safety Net. Strategia are ca scop rezolvarea studiului de caz intitulat **“Agresiunea în epoca internetului”**.

Atitudinea și comportamentul protagonistului

Cazul prezentat este foarte comun. În Epoca internetului, elevii sunt încurajați, prin glume nepotrivite, să umilească elevii cu deficiențe. Cum poate ajuta școala ambele categorii, elevii cu și fără deficiențe, să conviețuiască?

Timpul petrecut la școală este destul de important deoarece școlile reprezintă centre în care oamenii socializează. Acest loc poate fi considerat ca fiind unul accesibil, dar, de fapt, pentru copiii cu deficiențe de auz, s-ar putea să nu fie atât de ușor. Într-o asemenea atmosferă, acești copii, dacă nu sunt incluși în școală, nu pot stabili relații cu persoane de vârsta lor, cu ușurință. Ei se simt izolați, și deși încearcă să se comporte ca ceilalți, ei nu pot percepe și reacționa, în orice situație, ca aceștia.

Elevii – nu doar în contextul școlar, ci și în rețeaua de relații cotidiene – ar trebui să devină conștienți de riscurile și consecințele celor două aspecte, deficiențele și agresiunea din spațiul cibernetic.

Elevul trebuie să dobândească o atitudine mai încrezătoare și să încerce să depășească sentimentul de suferință cauzat de observațiile/comportamentul colegilor de clasă, când acesta este negativ sau jignitor. Este, deci, necesar ca elevul să-și întărească conștiința de sine și să-și accepte deficiența.

În același timp, băiatul ar trebui să încerce să devină conștient de capacitățile sale și să nu-și nege propriul eu, în detrimentul personalității sale.

A se vedea Ghidul de prevenire a agresiunii școlare, Ghid pentru elevi, Pasul 7. Cu ce riscuri mă pot confrunta ca urmare a utilizării noilor tehnologii? http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=4&st=7

-Pasul 8 Ce pot face dacă cineva mă agresează în spațiul cibernetic http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=4&st=8

-Pasul 9 Ce pot face dacă cineva agresează un coleg de clasă în spațiul cibernetic http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=4&st=9

-Pasul 10 Cum să fii politicos în folosirea noilor tehnologii. http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=4&st=10

Atitudinea și comportamentul colegilor de clasă

Colectivul de elevi va trebui să învețe să se confrunte cu diversitatea, și să înțeleagă consecințele pe care atitudinea lor jignitoare le-ar putea avea asupra colegului lor. Elevii trebuie să învețe anumite strategii pentru a gestiona dinamica grupului, cu scopul de a încuraja incluziunea băiatului și a învăța să-și controleze emoțiile legate experiențele zilnice.

Intervenția elevilor cu rol de tutori ai claselor, și anume elevii din anul patru implicați în coordonarea elevilor din primul an, a fost un semnal de alarmă a situației care s-a creat, iar tutorii au intervenit prin intermediul unei instruirii de la egal la egal, un fel de “peer education”, unde nu s-a făcut simțită intervenția profesorilor, iar acțiunea directă a elevilor a condus la găsirea unei

soluții, ca urmare a reflecțiilor și a conștientizării evenimentelor derulate.

După identificarea elevilor cu deficiențe, și după conștientizarea existenței agresiunii în spațiul cibernetic, cum va fi posibilă gestionarea atitudinii și comportamentului colegilor de clasă?

Școala ar trebui să-i instruiască pe elevi să se tolereze unii pe alții. În zilele noastre, în fiecare clasă din școală, există cel puțin un elev cu deficiențe, deci este obligatoriu existența unui obiectiv referitor la sprijinirea acestuia și a familiei sale. Chiar mai mult decât atât, dacă deficiența a devenit o cauză a agresiunii în spațiul cibernetic, așa cum s-a întâmplat în acest caz.

În cadrul clasei, putem încerca să găsim câteva activități, ca de exemplu:

Organizarea de ateliere de lucru cu elevi, părinți, profesori și psihologi, cu scopul de a le prezenta diferite studii de caz și pentru a-i învăța să se ajute unii pe alții și cum să se apere împotriva agresiunii din spațiul cibernetic.

Organizarea de echipe de elevi pentru a sprijini elevii cu deficiențe pe parcursul lecțiilor și a activităților extracurriculare.

Ar trebui formate grupe de elevi, care să sprijine elevii cu deficiențe, în clasă sau pe parcursul activităților extracurriculare, formate, în special, din elevi din ciclurile superioare, care, prin metoda Educației de la egal la egal, să găsească soluții, ca urmare a unor judecăți adecvate, și creării unei conștientizări a unei asemenea probleme.

Crearea de condiții educaționale optime pentru toți elevii cu deficiențe, astfel încât să nu se simtă discriminați. De exemplu, crearea unui grup de lucru care să utilizeze metode noi, cum ar fi webquest.

Această metodă de studiu începe cu un subiect anume (eg. Evoluția, atomul), introdus și prezentat succint de profesor. Elevii, care primesc sarcina, sunt organizați pe grupe în funcție de maniera de lucru sau de tipul de studiu ce urmează a fi făcut. La termenul limită stabilit de profesor, fiecare grup își va prezenta munca. Prezentările pot fi făcute cu ajutorul mijloacelor multimedia (eg. Power Point) sau folosind postere și hărți. Fiecare component al grupului va trebui să cunoască subiectele abordate de grupul în care a lucrat. Această metodă poate fi un sprijin real pentru crearea unui climat deosebit în cadrul clasei.

A se vedea Ghid pentru prevenirea agresiunii în școală, Ghid pentru elevi, Pasul 2 Ce pot face dacă unul din colegii de clasă mă agresează http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=4&st=2

-Pasul 4 Ce pot face dacă unul din colegii de clasă mă agresează http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=4&st=4

-Pasul 5 Cele mai eficiente modalități de a-i ajuta pe alții http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=4&st=5

Atitudinea și comportamentul profesorilor

Cu scopul de a cunoaște mai bine fenomenul de agresiune, acesta trebuie studiat, la început, de către profesori și apoi analizat și dezbătut de elevi. Școala trebuie să organizeze activități cu elevi care să se axeze pe fenomenul de agresiune. Cu scopul de a învăța cum să reacționeze în asemenea situații neplăcute, elevii au nevoie de coordonare clară și eficientă din partea profesorilor și părinților.

Profesorii clasei ar trebui să pună în practică strategiile educaționale care să stimuleze la elevi atitudini de acceptare a acestui băiat. În același timp, ei ar trebui să recurgă la expertiză externă pentru a gestiona dinamica grupului.

Putem observa, din activitățile zilnice de la clasă, că tot ce este interzis este mai interesant pentru

copii. Deci, îi putem învăța cum să utilizeze smartphone-urile lor dar și să îi facem să devină mai sensibili și mai înțelegători față de problemele altora. Putem propune o utilizare didactică a tehnologiilor, arătându-le că internetul le poate fi prieten, nu dușman. Putem recurge la metode noi de învățare, cum ar fi WEBQUEST, menționată anterior, sau Flipped classroom.

În cele din urmă, digitalizarea școlilor și perfecționarea profesorilor va deschide calea spre formarea și educația referitoare la siguranța online a elevilor deoarece ei trebuie să fie protejați atunci când accesează internetul, și cu ajutorul instrumentelor cognitive să recunoască, să gestioneze și să evite potențialele riscuri online. Riscuri precum cele de încălcare a drepturilor de autor, imixtiune, scurgere de informații, conținut și jocuri neadecvate și dăunătoare, auto-prejudiciu, dependență de internet, agresiune și seducție în spațiul cibernetic, și abuzul asupra copiilor.

Pentru a contribui la rezolvarea cazului, s-ar putea recurge la susținerea unei lecții pe teme sexuale cu scopul de a evidenția normalitatea anumitor situații. Acest lucru ar sublinia, în special, idea că deficiența nu reprezintă un obstacol pentru viață sexuală normală.

A se vedea Ghid pentru prevenirea agresiunii în școală, Ghid pentru profesori

-Pasul 4 Perceperea situației inițiale din perspective școlare diferite

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=5&st=4

-Pasul 5 Acordarea de prioritate acțiunilor de prevenție

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=5&st=5

-Pasul 7 Implementarea programelor de intervenție directă

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=5&st=7

A se vedea pasul 9 Evaluarea procesului și a rezultatelor și stabilirea propunerilor de îmbunătățire http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=5&st=9

Atitudinea și comportamentul părinților

Părinții ar trebui să devină conștienți de multiplele riscuri și consecințe ale fenomenului, nu doar în mediul școlar ci și în cadrul relațiilor dintre copii.

A se vedea Ghidul de prevenire a agresiunii Ghid pentru părinți, pasul 10, pentru a vedea complexitatea fenomenului.

Acest caz se concentrează pe copiii care au deficiență de auz. Părinții copiilor cu deficiențe ar trebui să fie conștienți de situațiile lor și trebuie să se comporte tolerant și cu afecțiune.

Familia nu ar trebui să considere episoadele de agresiune ca o înfrângere sau o slăbiciune a școlii, ci mai degrabă ca un punct de plecare pentru a depăși dificultățile pe care copilul le poate avea pe parcursul vieții. Părinții trebuie să ajute copilul sporindu-i încredere în sine, și asigurând-i un sprijin emoțional constant.

Un obiectiv foarte ambițios ar putea fi instruirea părinților și profesorilor să iubească acești copii ce au nevoie de mai multă atenție și afecțiune decât alții.

Școala trebuie să se ocupe de instruirea părinților, bazată pe întâlniri activități practice, relații cu comunitatea locală pentru a sprijini elevii cu deficiențe.

A se vedea Ghidul pentru prevenirea agresiunii în școală Ghid pentru părinți Pasul 10 "Ce putem face împotriva agresiunii în spațiul cibernetic și alte riscuri ale rețelelor sociale"

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=2&st=10

Atitudinea și comportamentul directorului

Directorul școlii reprezintă un agent cheie în prevenirea și intervenția împotriva agresiunii legate de factorul de risc al părăsirii timpurii a școlii. Ca de obicei, ei trebuie să depășească rolul birocratic și administrativ și să încurajeze acțiunile altor agenți: profesori, familii și elevi.

Primul pas pe care directorul trebuie să îl facă, pentru a acționa adecvat, este de a crea un sistem de informare eficient în cadrul școlii, pentru a cunoaște problema în detaliu. Directorul trebuie să cunoască problema și în manieră mai puțin formală, și să încurajeze orice formă de activitate în grup, în cadrul școlii, pentru a promova o conștientizare diferită a "problemei" noilor tehnologii și a agresiunii în spațiul cibernetic.

Este importantă o cooperare cu toți actorii implicați în această problemă, inclusiv cu cei din domeniul juridic, pentru a începe un proces de instruire continuă pe aceste teme.

De fapt, directorul, ca urmare a recomandărilor Consiliului de profesori al clasei, trebuie să verifice imediat că toate procedurile sunt aplicate, cu scopul de a proteja copilul și de a reasigura părinții. Pe parcursul întâlnirilor cu profesorii, el îi poate informa despre riscurile asociate cu agresiunea, recomandând supraveghere sporită și prezența adulților în timpul pauzelor.

A se vedea Ghid pentru prevenirea agresiunii în școală, Ghid pentru directori

Pasul 2 Alcătuirea unei echipe pentru a redacta o politică împotriva agresiunii în școală, Pasul 2, http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tg=1&st=2

Pasul 8 Implementarea programelor de intervenție directă

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tg=1&st=8

Pasul 9 Evaluarea procesului și a rezultatelor și stabilirea propunerilor de îmbunătățire

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tg=1&st=9

Atitudinea și comportamentul altor actori

Cazul a presupus implicarea altor profesioniști din afara școlii. Măsurile sugerate cu scopul de a găsi o soluție pozitivă au presupus colaborarea cu psihologii, dar și cu experți din domeniul judiciar, pentru a-i conștientiza pe elevi în legătură cu riscurile legate de agresiunea din spațiul cibernetic, ca și despre comportamentul jignitor față de un elev cu deficiențe. Orice formă de agresiune ce apare în mediul școlar trebuie eliminată cât de curând posibil pentru a asigura confortul emoțional al tuturor copiilor implicați: agresori, victime sau martori. Copiii ce sunt agresați în mod repetat au o stimă de sine scăzută și nu au încredere în ceilalți. Psihologul ce consiliază asemenea copii are trei alternative: prima ar fi organizarea de întâlniri cu colectivul de elevi, a doua ar fi abordarea profesorilor cu care poate identifica strategii pentru a îmbunătăți climatul din cadrul colectivului. A treia alternativă ar fi să poarte un dialog cu băiatul pentru a-l calma, crescând-i, astfel, stima de sine. Este posibil lucrul organizat sub formă de activități speciale, cum ar fi proiectul "Telemachus", ce oferă sprijin de instruire în situațiile dificile. Proiectul beneficiază de colaborarea profesorilor pensionari ce desfășoară ore cu elevii ce au comportamente neadecvate în clasă.

O strategie posibilă pentru factorii de decizie ar fi să asigure disponibilitatea, pe internet, a câtor mai multe resurse, cu scopul de a-i ajuta pe cei implicați în asemenea situații să afle informații despre fenomen, să citească documente și experiențe, să interacționeze în spațiul cibernetic, oferind, astfel, instrumente utile pentru familii, profesori, elevi și asistenți sociali. Întreaga secțiune a portalului proiectului School Safety Net ar putea fi un exemplu de viitoare proiecte. Putem găsi mai multe sugestii și resurse în Ghidul de prevenire a agresiunii școlare, Ghid pentru factorii de

decizie

Pasul 8 Model de acțiune de prevenire: Metoda politicii întregii școli http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=3&st=8

Pasul 9 Strategii de intervenție directă.

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=3&tq=3&st=9

